

Hạ lãi suất nhưng chứng khoán chưa dễ bứt phá

06:42 16/04/2026

Lãi suất hạ nhiệt đang mang lại kỳ vọng mới cho thị trường chứng khoán, song thực tế cho thấy đây chưa phải là “chìa khóa vạn năng” để tạo ra một chu kỳ tăng trưởng bền vững. Khi nền tảng lợi nhuận doanh nghiệp và niềm tin vĩ mô chưa thực sự đồng thuận, dòng tiền vào thị trường vẫn có xu hướng thận trọng và mang tính ngắn hạn.

Lãi suất giảm: “Chất xúc tác” nhưng chưa đủ lực

Việc nhiều ngân hàng thương mại đồng loạt điều chỉnh giảm lãi suất huy động và cho vay trong thời gian gần đây đã nhanh chóng tạo hiệu ứng tích cực lên tâm lý thị trường. Trong phiên giao dịch đầu tuần giữa tháng 4, chỉ số VN-Index ghi nhận sự hồi phục rõ nét, đảo chiều tăng điểm sau nhịp rung lắc và duy trì thanh khoản ở mức cao. Điều này cho thấy dòng tiền đang phản ứng nhanh với tín hiệu nới lỏng chính sách tiền tệ.

Xét về lý thuyết, lãi suất giảm mang lại nhiều lợi ích trực tiếp cho thị trường chứng khoán. Khi kênh tiết kiệm trở nên kém hấp dẫn hơn, một phần dòng vốn nhàn rỗi có xu hướng dịch chuyển sang các tài sản có khả năng sinh lời cao hơn, trong đó cổ phiếu là lựa chọn phổ biến. Đồng thời, chi phí vốn giảm giúp doanh nghiệp giảm áp lực tài chính, cải thiện lợi nhuận sau thuế, từ đó hỗ trợ định giá thị trường.

Không chỉ vậy, các nhóm ngành “nhạy” với lãi suất như bất động sản, xây dựng hay chứng khoán thường phản ứng mạnh hơn trong ngắn hạn. Đây là những lĩnh vực phụ thuộc lớn vào chi phí vốn và dòng tiền tín dụng, nên việc lãi suất hạ nhiệt có thể tạo ra kỳ vọng phục hồi nhanh chóng.

Tuy nhiên, điểm đáng lưu ý là xu hướng giảm lãi suất hiện tại có thể chỉ mang tính cục bộ hoặc ngắn hạn, phụ thuộc vào nhiều biến số vĩ mô. Trong bối cảnh nền kinh tế vẫn đặt mục tiêu tăng trưởng cao, nhu cầu vốn tín dụng lớn, các ngân hàng khó duy trì mặt bằng lãi suất thấp trong thời gian dài nếu áp lực huy động gia tăng trở lại.

Quan trọng hơn, thực tế trên thị trường cho thấy lãi suất thấp chỉ đóng vai trò như một “chất xúc tác” ban đầu. Trong nhiều giai đoạn trước đây, dù lãi suất giảm sâu, thị trường chứng khoán vẫn chỉ hồi phục trong ngắn hạn rồi nhanh chóng điều chỉnh khi thiếu sự hỗ trợ từ các yếu tố nền tảng.

Nền tảng lợi nhuận và niềm tin mới là “trụ đỡ” dài hạn

Một trong những nguyên nhân cốt lõi khiến thị trường chưa thể bứt phá bền vững là sự thiếu đồng bộ giữa chính sách tiền tệ và kết quả kinh doanh của doanh nghiệp. Về dài hạn, giá cổ phiếu luôn phản ánh năng lực tạo ra lợi nhuận. Nếu doanh thu và lợi nhuận không cải thiện tương xứng, việc định giá tăng cao chỉ dựa trên kỳ vọng sẽ khó duy trì.

Trong bối cảnh hiện nay, nhiều doanh nghiệp vẫn đang đối mặt với không ít thách thức, từ chi phí đầu vào, áp lực cạnh tranh đến sự biến động của thị

trường xuất khẩu. Điều này khiến triển vọng tăng trưởng lợi nhuận chưa thực sự rõ ràng, làm giảm sức hấp dẫn của thị trường trong mắt nhà đầu tư dài hạn.

Bên cạnh đó, lãi suất thấp đôi khi không hoàn toàn là tín hiệu tích cực. Trong một số trường hợp, việc nới lỏng chính sách tiền tệ phản ánh nỗ lực kích thích tăng trưởng khi nền kinh tế đối mặt với khó khăn. Nếu các yếu tố nền tảng như tiêu dùng, đầu tư hay sản xuất chưa phục hồi mạnh mẽ, thì việc giảm lãi suất khó có thể tạo ra tác động lan tỏa đủ lớn đến thị trường tài chính.

Tâm lý nhà đầu tư cũng là một yếu tố đáng chú ý. Khi thiếu các “câu chuyện tăng trưởng” rõ ràng, dòng tiền dễ chuyển sang trạng thái đầu cơ ngắn hạn. Điều này có thể tạo ra các nhịp tăng nhanh nhưng thiếu bền vững, đi kèm với rủi ro điều chỉnh mạnh khi kỳ vọng không được hiện thực hóa.

Ngoài ra, môi trường vĩ mô tổng thể đóng vai trò như “bệ đỡ” cho thị trường. Một nền kinh tế ổn định với tăng trưởng hợp lý, lạm phát được kiểm soát, tỷ giá ít biến động và chính sách điều hành nhất quán sẽ tạo điều kiện thuận lợi để doanh nghiệp phát triển và thu hút dòng vốn dài hạn. Ngược lại, nếu các yếu tố này còn nhiều bất định, nhà đầu tư sẽ duy trì tâm lý thận trọng dù lãi suất ở mức thấp.

Không thể bỏ qua các yếu tố bên ngoài như biến động kinh tế toàn cầu, dòng vốn quốc tế hay rủi ro địa chính trị. Những yếu tố này có thể tác động nhanh và mạnh đến tâm lý thị trường, thậm chí làm gián đoạn xu hướng tăng ngay cả khi các điều kiện trong nước đang dần cải thiện.

Nhìn tổng thể, lãi suất giảm là một tín hiệu tích cực và cần thiết để hỗ trợ thị trường chứng khoán, nhưng chưa đủ để tạo ra một chu kỳ tăng trưởng dài hạn. Để thị trường thực sự bứt phá, cần có sự kết hợp đồng bộ giữa tăng trưởng lợi nhuận doanh nghiệp, ổn định vĩ mô và niềm tin vào triển vọng kinh tế.

Trong bối cảnh hiện tại, chiến lược đầu tư vì thế cũng cần thận trọng hơn, tập trung vào những doanh nghiệp có nền tảng cơ bản tốt, khả năng tăng trưởng rõ ràng và ít chịu tác động từ biến động ngắn hạn. Khi các yếu tố nền tảng dần được củng cố, lãi suất thấp mới có thể phát huy hết vai trò như một “đòn bẩy” giúp thị trường đi lên bền vững.

Nam Sơn